

UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
"NICOLAE TESTEMIȚANU" DIN REPUBLICA MOLDOVA

STELA ADAUJI

**BAZE
ETICO-DEONTOLOGICE
ALE ASISTENȚEI
FARMACEUTICE**

Monografie

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „NICOLAE TESTEMIȚANU”

FACULTATEA de FARMACIE

Catedra de
FARMACIE SOCIALĂ „VASILE PROCOPIȘIN”

STELA ADAUJI

BAZE ETICO-DEONTOLOGICE ALE ASISTENȚEI FARMACEUTICE

Monografie

777076

32.3/22

IS FEP "Tipografia Centrală"

Chișinău, 2023

CUPRINS

ABREVIERI	5
INTRODUCERE	6
Capitolul 1.	
ASPECTE ISTORICE ALE EVOLUȚIEI FARMACIEI	8
1.1. Elemente de medicină și farmacie în societatea primitivă	8
1.2. Farmacia în epoca antică	9
1.3. Farmacia medievală	16
1.3.1. Farmacia occidentală	16
1.3.2. Farmacia bizantină	17
1.3.3. Farmacia arabă	17
1.3.4. Medicina și farmacia în Dacia	18
1.3.5. Rolul alchimiei în dezvoltarea farmaciei	19
1.4. Farmacia și medicina europeană în perioada Renașterii	20
1.4.1. Iatrochimia	21
1.4.2. Grădinile botanice	21
1.4.3. Primele farmacopei	22
1.4.4. Farmacia europeană în secolele XVIII-XIX	23
1.4.5. Scurt istoric al apariției taxei de farmacie	25
1.4.6. Diferențierea cunoștințelor și disciplinelor farmaceutice	30
1.4.7. Apariția industriei farmaceutice în Europa	31
1.4.8. Farmacia și medicamentul în sec. XX	32
Capitolul 2.	
DEZVOLTAREA SISTEMULUI FARMACEUTIC ÎN MOLDOVA	36
2.1. Dezvoltarea medicinei și farmaciei în Moldova	36
2.2. Sistemul farmaceutic în perioada postbelică	39
2.3. Reforma sistemului farmaceutic	41
2.4. Direcții prioritare ale reformei farmaceutice în Republica Moldova	44
Capitolul 3.	
NOȚIUNI GENERALE: ETICĂ, MORALĂ, BIOETICĂ, DEONTOLOGIE	48
3.1. Noțiuni fundamentale	48
3.2. Principiile fundamentale ale eticii	51
3.3. Deontologia farmaceutică – știință și practică	53
3.4. Codul deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului	56

Capitolul 4.

BAZELE ETICE ALE DEONTOLOGIEI FARMACEUTICE	60
4.1. Etica farmaceutică și principiile ei de bază	60
4.2. Norme de etică farmaceutică	63
4.3. Funcțiile eticii profesionale.....	66

Capitolul 5.

PRINCIPII DE BAZĂ ALE DEONTOLOGIEI FARMACEUTICE	70
5.1. Farmacistul de 7 stele	70
5.2. Principiile deontologiei farmaceutice promovate de FIP	72
5.3. Competențele deontologice obligatorii ale farmacistului.....	77
5.4. Metode și tehnici de cercetare în deontologia farmaceutică	80

Capitolul 6.

ASPECTE MORALE ȘI NORMATIVE ÎN PROFESIA FARMACEUTICĂ	84
6.1. Bazele drepturilor omului	84
6.2. Drepturile cetățenilor în domeniul sănătății	87
6.3. Aspecte etico-morale și normative în activitatea farmacistului	90
6.4. Așteptările pacientului-vizitator al farmaciei	95

Capitolul 7.

CARTA FARMACIEI EUROPENE ȘI MODELUL ETIC AL FARMACIEI	98
7.1. Principiile Cartei Farmaciei Europene și aplicarea lor în Republica Moldova.....	98
7.2. Farmacia (întreprindere) etică prin prisma Cartei Farmaciei Europene	115

BIBLIOGRAFIE	120
---------------------------	-----

Anexa 1.

CODULUI DEONTOLOGIC AL LUCRĂTORULUI MEDICAL ȘI AL FARMACISTULUI	125
--	-----

Anexa 2.

JURĂMÂNTUL/ PROMISIUNEA FARMACISTULUI	140
--	-----

Anexa 3.

DECLARAȚIA FIP PRIVIND STANDARDE PROFESIONALE. Codurile de etică pentru farmaciști	141
---	-----